

VALTIOVARAINMINISTERIÖLLE

LAUSUNTO SELVITYKSEEN KOSKIEEN ARVONLISÄVERON KÄÄNNETYN VEROVELVOLLISUUDEN KÄYTTÖÖNOTTOA ROMUALALLA

Suomen Veroasiantuntijat ry (jäljempänä SVA) esittää lausuntonaan selvitykseen seuraavaa.

1 Yleistä

SVA:n näkemyksen mukaan järjestelmän mahdollisen käyttöönoton yhteydessä on pyrittävä lainsäädäntöteknisesti minimoimaan järjestelmän piiriin tulevien verovelvollisten hallinnollinen työ sekä epävarmuus säännösten soveltamisalan määrittämisessä.

Seuraavassa on esitetty muutama huomio koskien Valtiovarainministeriön selvitystä romualan käännetyn arvonlisäveron osalta.

2 Yksityiskohtaiset kommentit

Soveltamisalan laajuuden määrittely

Soveltamisalaa koskien selvityksessä on esitetty kaksi eri vaihtoehtoa (laaja tai rajattu soveltaminen) ja molempien vaihtoehtojen osalta käännetyn verovelvollisuuden soveltamisen edellytyksenä on, että ostaja on merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Huomion arvoista on se, että selvityksen mukaan Ruotsissa käännettyä verovelvollisuutta sovelletaan romujen ja jätteiden luovutuksiin sellaisten elinkeinonharjoittajien välillä, jotka ovat *tai joiden pitäisi olla* arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkittyjä toimijoita.

Hallituksen esityksen luonnoksessa kuvattua määritelmää Suomen vastaavaksi säännökseksi voidaan pitää selvempänä ostajan kannalta, mikäli säännöstä sanamuotonsa mukaan tosiasiallisesti sovellettaisiin vain silloin, kun ostaja on myynnin ajankohtana merkittynä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Näin ollen esimerkiksi tilanteessa, jossa ostaja myöhemmin rekisteröityisi takautuvasti arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, arvonlisäverokäsittelyä romun oston osalta ei tällöin kuitenkaan jälkikäteen muutettaisi.

SVA:n näkemyksen mukaan hallituksen esitystä olisi epäselvyyksien välttämiseksi syytä täsmentää (uusi 8 d §) siten, millaista ostajan arvonlisäverostatusta ko. lainkohdalla tarkoitetaan, eli tuleeko ostajan olla merkittynä nimenomaan liiketoiminnasta arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Vaihtoehto A: Laaja soveltamisala

Tässä vaihtoehdossa romualan käännettyä verovelvollisuutta sovellettaisiin laajasti metalliromun ja – jätteiden luovutuksiin kaikkien arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkittyjen

elinkeinonharjoittajien välillä. Käännettyä verovelvollisuutta sovellettaisiin ko. hyödykkeiden luovutuksiin siten aina, kun ostaja on merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

SVA katsoo, että erityisesti ostajan kannalta laajan soveltamisalan mukainen malli olisi selkeämpi ja myös soveltamiseltaan turvallisempi, koska tällöin myyjän toiminnan luonne ei ratkaisisi käännetyn veron soveltamista. Tällöin erityisesti välttyttäisiin tulkintatilanteilta sen osalta, onko myyjä ostanut romua alun perin myyntitarkoituksessa vai ei. Laaja soveltamisala myös todennäköisesti täyttäisi paremmin lain tavoitteen harmaan talouden torjunnan näkökulmasta.

Vaihtoehto B: Rajattu soveltamisala

Tässä vaihtoehdossa käännettyä verovelvollisuutta sovellettaisiin vain sellaisen romun myyntiin, joka on hankittu myyntitarkoituksessa. Käännetty verovelvollisuus koskisi siten vain varsinaisia romukauppiaita sekä toimijoita, jotka ostavat tai keräävät romua vastikkeetta tai suorittamaansa purkutyötä vastaan ja myyvät romun edelleen. Myyjällä olisi velvollisuus antaa ostajalle tiedot toimintansa luonteesta. Selvityksen mukaan rajatun soveltamisalan mukaan toimittaessa minimoitaisiin muille kuin varsinaisille romualan yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Edelleen todetaan, että rakennusallalla käännetyn arvonlisäveron rajatun soveltamisalan ei ole todettu saaneen aikaan esimerkiksi lisääntynyttä kuittikauppaa.

SVA:n näkemyksen mukaan erityisesti ostajan näkökulmasta tämä vaihtoehto olisi riskialttiimpi ja yleiseltä soveltamiseltaan tulkinnallisempi verrattuna vaihtoehto A:n mukaiseen menettelyyn. Ostajan näkökulmasta riskit konkretisoituisivat erityisesti siten, että voisiko ostaja turvallisesti luottaa myyjän antamaan selvitykseen toimintansa luonteesta. Toisaalta romun hankinta myyntitarkoitusta varten saattaisi aiheuttaa tulkintaongelmia esimerkiksi tilanteissa, joissa romua on varastoitu pidemmän aikaa ennen sen myyntiä. SVA:n näkemyksen mukaan myöskään erityisesti romua ostavan yrityksen taloushallinnon näkökulmasta tätä vaihtoehtoa ei voida pitää selkeämpänä ja vähemmän työtä aiheuttavana. Näin erityisesti siksi, koska joka tapauksessa romua hankkivien yritysten tulisi varautua arvonlisäverokirjanpidossaan käännetyn arvonlisäveron raportointiin jopa yksittäisessä soveltamisalan piiriin tulevassa romun tai jätteen ostossa. Näin ollen valmiudet käännetyn arvonlisäveron kirjaamiselle tulisi joka tapauksessa olla olemassa.

Muita huomioita

Selvityksen mukaan metalliromun ja –jätteen määritelmät kytkettäisiin tariffi- ja tilastonimikkeistä ja yhteisestä tullitariffista annetun asetuksen mukaiseen CN-nimikkeistöön. Tällöin varmistettaessa soveltamisalan piiriin tulevaa romua ja jätettä, myös erilliset muunnosavaimet tulisi ottaa huomioon (esim. vuosien 2013 ja 2014 CN-nimikkeistöjen väliset muunnosavaimet). SVA:n näkemyksen mukaan säännöksen soveltaminen olisi selkeämpää ja huomattavasti vaivattomampaa, mikäli määrittelyt perustuisivat suoraan arvonlisäverolaissa esitettäviin määritelmiin. Tämä korostuisi erityisesti siinä tilanteessa, mikäli käyttöön otettaisiin laajan soveltamisalan mukainen menettely (vaihtoehto A).

Selvityksen mukaan romualan käännetty arvonlisävero raportoitaisiin kausiveroilmoituksella vastaavissa kohdissa rakentamispalvelun käännetyn veron kanssa. Verovelvollisten kannalta ehdotettuun menettelyyn ei liity SVA:n näkemyksen mukaan sinänsä huomautettavaa, vaikkakaan tällainen raportointi ei mahdollistaisi Verohallinnolle näiden myyntien ja ostojen erillistä seuraamista ja tilastointia.

Helsinki 20.1.2014

Suomen Veroasiantuntijat ry

Leena Romppainen
Puheenjohtaja

Pekka Hyttinen
Hallituksen varajäsen